

Instruccions

per a l'organització i el funcionament
dels centres educatius privats
d'educació infantil i primària i
d'educació especial

Curs 2008-2009

RESOLUCIÓ de 30 de juny de 2008 per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres educatius privats d'educació infantil i primària i d'educació especial per al curs 2008-2009.

A fi d'establir els aspectes d'organització i funcionament i les orientacions generals per a l'aplicació pràctica de la normativa vigent en els aspectes didacticopedagògics, participatius i de gestió dels centres educatius privats d'educació infantil i primària i d'educació especial,

Resolc:

1. Aprovar les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres educatius privats d'educació infantil i primària i d'educació especial per al curs 2008-2009 en els termes establerts en aquesta Resolució.
2. Donar publicitat de les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres educatius privats d'educació infantil i primària i d'educació especial per al curs 2008-2009 a www.gencat.cat/educacio

Barcelona, 30 de juny de 2008

M. Dolors Rius i Benito
Secretària general

Instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres educatius privats d'educació infantil i primària i d'educació especial per al curs 2008-2009

I. Organització general del centre	4
1. Consolidar la llengua catalana, i l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe. El projecte lingüístic	5
2. Integració escolar i social de l'alumnat: el centre acollidor	6
2.1. Fomentar l'educació intercultural en un marc de diàleg i de convivència.....	7
2.2. Promoure l'equitat a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació	7
2.3. Convivència i èxit escolar. Projecte de convivència	8
2.4. Centre educatiu i entorn: l'educació comunitària	9
3. Atenció a les necessitats educatives de l'alumnat.....	10
3.1. Acció tutorial	10
3.2. Atenció a la diversitat	11
3.3. Atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials.....	12
3.4. Atenció a l'alumnat nouvingut	14
3.5. Atenció a l'alumnat que pateix malalties prolongades	17
3.6. Desplegament del currículum en els centres d'educació especial	17
4. Programes educatius	18
5. Avaluació de centre.....	18
6. Programació general anual del centre	19
7. Programacions didàctiques	19
II. Organització del currículum.....	21
8. Normativa d'aplicació	21
9. Aspectes prioritaris.....	21
9.1. Competències bàsiques	21
9.2. Educació infantil	21
9.3. Educació primària.....	22
10. Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement.....	23
11. Ensenyament de la religió	24
12. Avaluació i promoció de l'alumnat.....	25
III. Organització del curs.....	27
13. Calendari escolar	27
14. Horari del centre	27
15. Horari de l'alumnat	27
IV. Aspectes generals	28
16. Recollida de dades a efectes estadístics	28
17. Drets i deures de l'alumnat.....	28
18. Foment de la igualtat d'oportunitats per a nens i nenes	29
19. Llibres de text	29
20. Beques i ajuts.....	30
21. Seguretat i salut	30
21.1. Plans d'emergència.....	30
21.2. Farmaciola.....	30
21.3. Prevenció del tabaquisme i de l'alcoholisme	31
21.4. Control de plagues	31
22. Ús d'imatges d'alumnes, publicació de dades de caràcter personal i material elaborat per l'alumnat	32
23. Participació de les famílies.....	33
V. Formació permanent del professorat.....	34
24. Plans de formació de zona.....	34
25. Accés a biblioteques i museus.....	35
VI. Referents normatius.....	36
M. Models	39

I. Organització general del centre

El Departament d'Educació, atenent els objectius educatius plantejats per la Unió Europea per al 2010, el contingut del Pacte Nacional per a l'Educació, el Pla de cooperació per al suport a la implantació de la LOE i els objectius del Pla de Govern 2007-2010, considera objectius prioritaris a assolir en tots els centres l'increment de resultats educatius i la millora de la cohesió social.

Els centres educatius han d'establir, en el marc del seu projecte educatiu i lingüístic, i com a conseqüència dels processos d'avaluació que es duiguin a terme, les fites que progressivament esdevenen objecte d'acció prioritària de la institució escolar. Aquestes fites han d'estar alineades amb els objectius generals del sistema educatiu suara esmentats, i poden constituir objectius o projectes a curt o mitjà termini. Les programacions generals anuals dels centres han d'explicitar les actuacions que es duran a terme cada curs escolar en relació amb aquestes prioritats.

Els centres educatius aniran assolint progressivament nivells més alts d'autonomia (pedagògica, organitzativa i de gestió). Aquesta autonomia dels centres ha de ser l'instrument que els permeti adaptar-se a les necessitats concretes del seu alumnat i donar-hi una resposta positiva.

Prioritats generals

Des de la perspectiva global del sistema educatiu, el Departament d'Educació considera aspectes prioritaris que cal consolidar en tots els centres:

- L'ús de la llengua catalana com a llengua d'aprenentatge i de comunicació en les actuacions docents i administratives del centre.
- L'escolarització inclusiva de tot l'alumnat atenent, des d'un plantejament global del centre, les necessitats educatives de l'alumnat i prioritzant, sempre que sigui possible i adequat, la màxima participació en els entorns escolars ordinaris.
- El desplegament de l'organització, objectius i continguts de les àrees del cicle mitjà, establint com a finalitat central el desenvolupament de les competències bàsiques: les comunicatives per comprendre i expressar la realitat; les metodològiques, per activar l'aprenentatge; les personals, per al desenvolupament i l'afirmació de la identitat pròpia; i les específiques centrades en conèixer i habitar el món.
- L'assoliment per tot l'alumnat d'un bon nivell de comprensió lectora, d'expressió oral i escrita, d'agilitat en el càlcul i en la resolució de problemes i d'autonomia en l'aprenentatge.
- L'impuls d'un projecte educatiu plurilingüe en el qual el català, com a eix vertebrador, s'articuli de manera coherent amb l'ensenyament de les altres llengües i les altres àrees, tot establint acords per relacionar les diferents estratègies didàctiques.
- L'impuls de l'aprenentatge de les llengües estrangeres, avançant en experiències d'introducció de la llengua estrangera al parvulari i d'ús de la llengua estrangera en àrees no lingüístiques, segons el projecte educatiu del centre.
- La integració de les tecnologies de la informació i de la comunicació (TIC) en el procés d'ensenyament i aprenentatge i en l'avaluació de les diferents àrees del currículum.

- La integració en els processos d'ensenyament i aprenentatge de continguts vinculats a la coeducació, la ciutadania, la convivència, l'educació ambiental, la salut, la comunicació audiovisual, l'accés a la informació i el gust per la lectura.
- La coordinació entre el professorat de parvulari i primària i el de primària i secundària per afavorir la coherència del procés educatiu i la millora dels aprenentatges dels alumnes.

El projecte educatiu del centre ha de contenir aquestes prioritats i la programació general anual del centre ha d'incloure les actuacions per a la seva implementació.

1. Consolidar la llengua catalana, i l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe. El projecte lingüístic

Per assegurar aquest objectiu, els centres han d'elaborar un projecte lingüístic en què es prevegi:

- Utilitzar la llengua catalana com a llengua pròpia de Catalunya, normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en totes les activitats internes i externes de la comunitat educativa: les activitats orals i escrites, les exposicions del professorat, el material didàctic, els llibres de text i les activitats d'aprenentatge i d'avaluació han de ser en llengua catalana. Així mateix, les reunions, els informes, les comunicacions... han de ser també en llengua catalana o, si escau, en aranès.
- Establir pautes d'ús lingüístic favorables a la llengua catalana per a tots els membres de la comunitat educativa i garantir que totes les activitats administratives i les comunicacions entre el centre i l'entorn siguin en llengua catalana o en aranès, sens perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut.
- Explicitar en el projecte lingüístic el tractament de les llengües en el currículum.
- Organitzar en el primer cicle de l'educació primària l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura en català i introduir la llengua castellana al primer curs del cicle inicial a nivell oral per arribar, al final d'aquest cicle, a transferir al castellà els aprenentatges assolits.
- Configurar en una sola àrea les dues llengües oficials a Catalunya a fi d'evitar repeticions i afavorir la transferència d'aprenentatges entre elles. Per això, es garantirà que les estructures lingüístiques comunes, que es faran en català, serveixin com a base per a l'aprenentatge de les dues llengües. Al llarg de tota l'etapa s'establiran en el projecte lingüístic criteris que permetin reforçar i no repetir els elements comuns.

Per fer possibles aquests projectes, les hores de les àrees de llengua establertes en l'annex 3 del [Decret 142/2007, de 26 de juny](#), pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, es podran distribuir entre els cicles de l'etapa respectant la seva assignació horària global.

- Garantir que les metodologies i els agrupaments de l'alumnat afavoreixin les interaccions per millorar l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana, potenciant activitats d'ús de la llengua no directament relacionades amb l'activitat ordinària dels centres.
- Ajustar l'enfocament metodològic de l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües catalana i castellana a la realitat sociolingüística de l'alumnat del centre.

- Incorporar en el projecte la possibilitat d'impartir continguts d'àrees no lingüístiques en castellà o en una llengua estrangera. Alternativament es podran utilitzar aquestes llengües en la realització d'activitats previstes en la franja horària de lliure disposició. Aquestes hores comptaran com a curriculars de les respectives llengües.

A efectes del compliment dels horaris mínims de cada llengua es computa la suma de les hores assignades específicament a cada llengua més les hores d'estructures lingüístiques comunes que s'estableixen en l'annex 3 de l'esmentat decret, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. En ambdós casos, els llibres de text i material didàctic usats seran en llengua catalana.

- Tenir com a objectiu fonamental que tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa i que en acabar l'educació obligatòria pugui utilitzar normalment i correcta les dues llengües oficials (o en el cas de la Vall d'Aran les tres llengües oficials) i comprendre i produir missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre hagi determinat en el seu projecte lingüístic.
- Assegurar que els infants d'educació infantil i del cicle inicial d'educació primària, els pares, mares o tutors dels quals sol·licitin que els seus fills o filles rebin l'ensenyament en llengua castellana, siguin escolaritzats en aquesta llengua mitjançant atenció i suport material individualitzats. Els mestres del cicle s'han d'organitzar per prestar aquesta atenció, de manera que es faci compatible la pertinença al grup classe amb l'especialitat dels seus aprenentatges. La direcció del centre comunicarà als serveis territorials corresponents les necessitats derivades d'aquesta organització que no puguin ser ateses amb els recursos propis del centre. Els serveis territorials prendran les mesures que considerin adequades per atendre-les.

D'acord amb l'article 4.4 del [Decret 142/2007, de 26 de juny](#), pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, tots els centres han d'elaborar, com a part del projecte educatiu, un projecte lingüístic propi, que ha de ser autoritzat pel Departament d'Educació, en el qual s'adaptaran els principis generals i la normativa a la realitat sociolingüística de l'entorn. L'[Ordre EDU/275/2008, de 3 de juny](#), estableix que el projecte lingüístic, per a aquells centres que no ho puguin fer abans del 30 de juny de 2008, pot ser formulat i autoritzat, de forma improrrogable, durant el curs 2008-2009.

2. Integració escolar i social de l'alumnat: el centre acollidor

Tenint en compte l'objectiu general del [Pla per a la llengua i la cohesió social](#), cal garantir la integració escolar i social de tot l'alumnat, amb independència de la llengua, cultura, condició social i origen, a partir de tres eixos:

1. Consolidar, d'acord amb el projecte lingüístic de cada centre, la llengua catalana, i l'occità d'Aran si escau, com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.
2. Fomentar l'educació intercultural, basada en la igualtat, la solidaritat i el respecte a la diversitat de cultures, en un marc de diàleg i de convivència.
3. Promoure l'equitat educativa per poder assolir la igualtat en les possibilitats i el ple desenvolupament de les potencialitats de cada infant o jove per tal d'evitar qualsevol tipus de marginació.

El concepte de centre acollidor implica concebre el procés d'acollida en un sentit ampli: cal preveure l'acollida del professorat nou que arriba a les escoles, l'acollida de les noves famílies que matriculen els seus fills i filles per primera vegada... En aquest sentit els centres han de revisar i adequar tots els documents d'organització i gestió per desenvolupar els tres eixos esmentats.

2.1. Fomentar l'educació intercultural en un marc de diàleg i de convivència

L'educació intercultural implica un model educatiu que potencia la cultura del diàleg i de la convivència, i ajuda a desenvolupar la consciència i el sentiment d'igualtat com a condició prèvia per al coneixement i el respecte de les diferències culturals.

El centre educatiu ha de tenir com a objectiu fonamental que tot l'alumnat, el de la cultura majoritària i el de les minoritàries, mitjançant qualsevol àrea o matèria curricular, desenvolupi les aptituds i les actituds que el capacitin per viure en la nostra societat multicultural i multilingüe.

Per assolir aquest objectiu cal que el centre:

- Possibiliti que tot l'alumnat i les seves famílies sentin que formen part de la societat catalana, sense que per això hagin de perdre els referents propis.
- Fomenti actituds d'obertura i d'empatia que faciliten l'enriquiment personal i cultural. Ajudi a superar estereotips i prejudicis respecte a persones i grups diferents. Subratlli les semblances i fomenti el respecte pels valors, creences i comportaments de les diverses cultures en el marc de la Declaració Universal dels Drets Humans i dels Drets dels Infants. Una bona eina per afavorir aquests aspectes és la participació en projectes internacionals en el marc del Programa d'aprenentatge permanent (PAP) de la Comissió Europea.
- Expliciti els continguts interculturals en les àrees o matèries del currículum.
- Desenvolupi el respecte a les manifestacions culturals i una actitud crítica envers determinats continguts i tradicions de qualsevol cultura, tant la pròpia com l'aliena, que no respecti els drets humans bàsics.
- Incentivi la participació escolar de tots els alumnes i llurs famílies, eviti qualsevol tipus de marginació i potenciï la convivència i la cooperació entre alumnes de cultures familiars diverses, dins i fora de l'escola.
- Desenvolupi habilitats per a la convivència, necessàries a l'hora de participar en la vida ciutadana multicultural, i es preocupi per la integració socioafectiva de tot l'alumnat.
- Respecti la diversitat cultural en totes les seves formes i, per tant, permeti l'ús de vestuari o elements simbòlics, ja siguin de caràcter cultural, religiós o identitari, sempre que no impossibilitin:
 - la realització de totes les activitats curriculars,
 - la comunicació interpersonal,
 - la identificació personal,
 - la seguretat personal o la dels altres.

Aquest respecte, però, no ha de permetre ni tolerar els símbols que exaltin la xenofòbia o el racisme, o que promoguin qualsevol tipus de violència.

2.2. Promoure l'equitat a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació

Cal promoure l'equitat per poder assolir la igualtat en les possibilitats i el ple desenvolupament de les potencialitats de cada infant o jove a fi d'evitar qualsevol tipus de marginació.

Amb aquest objectiu cal crear en els centres educatius les condicions que facin efectiva la igualtat d'oportunitats per accedir a una educació de qualitat i evitar qualsevol tipus de marginació i exclusió.

Per assolir aquest objectiu el centre ha de:

- Garantir la integració escolar i social de tot l'alumnat, amb una atenció especial a l'alumnat amb més risc d'exclusió social, vetllant per obtenir-ne el màxim rendiment escolar, mitjançant les eines disponibles i mostrant expectatives positives respecte a les possibilitats d'aquest alumnat.
- Adoptar mesures preventives respecte a l'absentisme escolar i fer-ne un seguiment acurat. Aquestes mesures poden fer referència tant a les estratègies del centre per acollir l'alumnat amb dificultats o amb risc d'exclusió, com a les expectatives del professorat envers aquest alumnat i a la capacitat del centre d'activar accions positives. Aquestes mesures han de ser fruit d'un treball coordinat entre els responsables del centre i els agents de l'entorn implicat.
- Detectar les necessitats específiques de l'alumnat (físiques, cognitives, afectivorelacionals i socials), preveure'n la tutorització adequada i vetllar pels aspectes afectius, emocionals i relacionals, fent un èmfasi especial en l'alumnat més vulnerable o amb risc d'exclusió.
- Garantir la no-discriminació de l'alumnat per raons econòmiques, facilitant la informació i l'accés de les famílies als diferents tipus d'ajuts i beques que tenen a l'abast i promovent que tot l'alumnat disposi del material escolar necessari i tingui accés a les activitats complementàries i extraescolars programades pel centre.
- Fomentar la integració social dels alumnes i de les famílies col·laborant en un treball en xarxa amb el teixit associatiu i corporatiu de la localitat per aconseguir la continuïtat educativa i potenciar el desenvolupament, si escau, d'un pla educatiu d'entorn.
- Col·laborar en el desenvolupament dels objectius del Pla integral per al poble gitano, especialment en les zones on intervenen els promotors d'escolarització.

2.3. Convivència i èxit escolar. Projecte de convivència

Són moltes les bones pràctiques en matèria de convivència que els centres de Catalunya han anat desenvolupant de manera individual o amb el suport de programes existents. Així mateix el Departament d'Educació ja ha avançat algunes iniciatives, com la carpeta de [la convivència en els centres d'educació infantil i primària](#) (setembre, 2007). En aquest document, a més de les línies generals d'actuació, hi ha un recull de bones pràctiques i recursos.

El [Decret 142/2007, de 26 de juny](#), d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, preveu a l'article 18.3 que cada centre ha d'establir els principis per a l'elaboració del pla de convivència del centre, que formarà part del seu projecte educatiu.

D'altra banda, el [Decret 279/2006, de 4 de juliol](#), sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenguin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades, amb la finalitat de satisfer tant el dret al desenvolupament personal com el deure d'aprendre i mantenir actituds de responsabilitat per a resoldre conflictes de convivència.

Projecte de convivència

El projecte de convivència (PdC) és el document que reflecteix les accions que el centre educatiu desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa en

les bases que han de permetre l'èxit personal i social i la gestió positiva de conflictes. Aquestes accions poden anar adreçades a la millora del clima a l'aula, al centre o a l'entorn, en el benentès que la permeabilitat entre aquests tres àmbits d'intervenció afavoreix la transferència d'aprenentatges, valors, creences, actituds i hàbits relacionals.

El Departament d'Educació posarà a disposició dels centres orientacions per facilitar l'elaboració del seu projecte de convivència.

2.4. Centre educatiu i entorn: l'educació comunitària

El nou model educatiu de centre acollidor ha d'estendre la seva acció educadora més enllà del centre, en cooperació amb l'ajuntament, i ha d'aprofitar tots els recursos per assegurar la continuïtat i la coherència educativa dels infants i els joves, fer una escola arrelada a l'entorn i vinculada a la seva realitat social, una escola que treballa en xarxa i que col·labora amb tot l'entramat social i cultural que l'envolta.

Per això és necessari:

- El treball d'equip pluridisciplinari entre tots els professionals que intervenen en el procés educatiu que faciliti una resposta educativa eficaç i coherent.
- Coordinar-se i col·laborar amb els altres centres educatius de la zona i amb els serveis educatius que hi intervenen.
- Potenciar el treball i l'aprenentatge en xarxa amb el teixit associatiu i corporatiu de la localitat per aconseguir la continuïtat educativa i fomentar la integració social dels alumnes i llurs famílies.
- Dinamitzar la participació de les famílies amb una especial atenció pels sectors desafavorits.
- Fomentar la participació de l'alumnat en els processos de decisió del centre.
- Articular el projecte educatiu de centre amb un projecte comú d'entorn, vetllant per la continuïtat entre els valors que es treballen al centre i els de la resta d'activitats: esportives, culturals i de lleure.
- Facilitar l'obertura del centre i els espais i recursos necessaris per al desenvolupament d'activitats lligades al treball d'entorn, propiciant la participació de tot l'alumnat, amb una cura especial per a l'alumnat amb més necessitats.

En aquelles zones on es desenvolupi un pla educatiu d'entorn per tal d'optimitzar els recursos existents a fi d'aconseguir una educació integral per a tot l'alumnat i promoure la cohesió social, els centres han de:

- Fomentar la participació dels membres de la comunitat educativa en els processos de diagnòsi de necessitats i de presa de decisions del Pla educatiu d'entorn, mitjançant la participació en comissions i grups de treball.
- Promoure la creació d'una comissió del consell escolar de centre que optimitzi la vinculació entre els components de la comunitat educativa per dinamitzar actuacions relacionades amb el Pla educatiu d'entorn.
- Incloure en la programació general anual de centre les actuacions previstes en el Pla educatiu d'entorn.
- Fer conèixer a la comunitat local les actuacions del centre respecte als objectius del Pla educatiu d'entorn.

- Facilitar la participació del professorat en les comissions del Pla educatiu d'entorn i la seva coordinació amb els agents i les entitats que hi desenvolupin actuacions.
- Estimular la participació de l'alumnat, del professorat i dels altres professionals del centre, dels serveis educatius i de les famílies en les actuacions i activitats del Pla educatiu d'entorn.
- Coordinar-se i col·laborar amb les entitats de lleure més properes i facilitar, si escau, els recursos i instal·lacions del centre per al desenvolupament de les seves activitats.

Els centres educatius que formin part del Pla català d'esport a l'escola nomenaran un coordinador/a del Pla català d'esport a l'escola entre el professorat del claustre, preferentment de l'àrea d'Educació Física, amb la funció principal de coordinar les activitats esportives i culturals del pla en horari no lectiu i garantir el seu lligam amb el projecte educatiu de centre. En el cas de que el centre educatiu formi part d'un Pla educatiu d'entorn (PEE) aquest coordinador/a del Pla català d'esport a l'escola serà el responsable de garantir la coherència de les diferents actuacions.

3. Atenció a les necessitats educatives de l'alumnat

L'atenció a la diversitat de necessitats educatives de l'alumnat i l'objectiu d'assolir les competències que li permetin el seu desenvolupament personal i escolar és un principi comú a tots els cicles i etapes de l'educació obligatòria.

El professorat ha d'organitzar l'activitat docent tenint en compte les característiques del seu alumnat i la diversitat de necessitats i ritmes d'aprenentatge.

3.1. Acció tutorial

L'acció tutorial és el conjunt d'accions educatives que contribueixen al desenvolupament personal i a l'orientació de l'alumnat per tal de potenciar el seu creixement personal, de manera que els sigui més fàcil la seva integració social. Així mateix, l'acció tutorial ha de contribuir al desenvolupament d'una dinàmica positiva en el grup classe i a la implicació de l'alumnat i de les seves famílies en la dinàmica del centre. L'acció tutorial ha d'integrar les funcions del tutor/a i les actuacions d'altres professionals i organitzacions (mestres, equips de cicle, comissions, etc.).

Per tal d'afavorir el procés de formació integral de l'alumnat, en l'acció tutorial s'ha de considerar el desenvolupament, conjuntament amb les famílies, dels aspectes següents:

- Desenvolupament personal: autoconeixement, educació emocional, hàbits saludables i conductes de risc.
- Orientació escolar: procés d'aprenentatge, avaluació i autoavaluació, canvi d'etapa.
- Convivència i cooperació: habilitats socials, participació, gestió de conflictes.

En l'educació primària, una de les hores disponibles per completar l'organització del currículum es pot destinar al desenvolupament d'activitats d'acció tutorial amb el grup classe.

El tutor o tutora del grup, com a responsable del seguiment de l'alumnat, ha de vetllar especialment per l'assoliment progressiu de les competències bàsiques i per la coordinació, a aquest efecte, de tots els mestres que incideixen en un mateix alumne/a. També li correspon la realització d'entrevistes i reunions amb pares i mares o tutors legals, el seguiment de la documentació acadèmica i la coordinació de l'elaboració d'adaptacions de la programació a les necessitats i a les característiques de l'alumnat.

Per tal de garantir la continuïtat de l'acció tutorial és important que el tutor/a sigui el mateix al llarg de cada cicle.

Correspon a l'equip de cicle la planificació i la coordinació de les actuacions tutorial, el seguiment del seu desenvolupament i l'avaluació dels resultats.

3.2. Atenció a la diversitat

L'atenció a les necessitats educatives de tot l'alumnat ha de plantejar-se des de la perspectiva global del centre i ha de formar part de la seva planificació.

Per respondre a les necessitats de tot l'alumnat, inclòs el que manifesta més dificultats per aprendre i també el que té altes capacitats intel·lectuals, cal establir en la programació prevista a l'aula les adaptacions necessàries d'acord amb els aspectes següents:

- a. Verificar l'adequació dels objectius de la programació a les característiques de l'alumnat.
- b. Preveure diverses activitats amb diferent grau de complexitat per assolir un determinat objectiu, i identificar les més adequades per a cada alumne/a.
- c. Preparar noves activitats que permetin a aquest alumnat aprendre i participar plenament a l'aula, i incloure de manera progressiva aquestes noves opcions de treball en la programació d'aula com a propostes que també poden ser útils per a la resta de l'alumnat.
- d. Avaluar prenent com a referent les opcions recollides específicament en les programacions.

Plans individualitzats

Les adaptacions incorporades en la programació ordinària de l'aula i les mesures de suport previstes poden resultar insuficients per atendre adequadament l'alumnat que presenta unes necessitats educatives i personals diferents de les de la resta. En aquests casos cal elaborar un pla individualitzat que reculli el conjunt d'ajudes, suports i adaptacions que pugui necessitar en els diferents moments i contextos escolars. La comissió d'atenció a la diversitat ha de promoure aquest pla, el qual ha de recollir les grans línies de l'atenció que es proporcionarà a l'alumne/a durant un període de temps determinat, i anar-se adaptant d'acord amb el seu progrés.

El responsable d'elaborar aquest pla serà el tutor o tutora, que comptarà amb la col·laboració d'aquells professionals que després hi treballaran, com poden ser els altres docents i professionals del centre i dels serveis educatius. També es comptarà amb la participació de pares, mares o representants legals, i l'alumne/a mateix si la seva edat i circumstàncies personals ho aconsellen, escoltant-los durant el procés de presa de decisions i comptant amb el seu acord en les decisions finals. Si es creu convenient, també hi intervindran professionals d'altres àmbits, com el social o de la salut. El pla serà aprovat pel director o directora del centre, amb el vistiplau de la comissió d'atenció a la diversitat.

Un dels professionals que intervenen en el pla individualitzat, preferentment el tutor o tutora, serà el designat per fer-ne el seguiment i la coordinació, i actuar com a principal interlocutor amb la família, a la qual es lliurarà còpia del pla.

El pla haurà d'indicar els suports que ha de rebre l'alumne/a per fer efectiva la seva participació en les activitats del centre. Sempre que sigui possible s'han d'utilitzar els suports de què disposa el centre, tant materials com de personal, com són els companys i companyes de l'alumne/a, el professorat i altres persones del centre. També, en la mesura de les possibilitats,

el pla haurà d'implicar la família, la qual s'haurà de mantenir informada del procés i dels aspectes en què pot col·laborar.

La finalitat d'aquests plans individualitzats ha de ser normalitzar al màxim les activitats escolars de l'alumnat als quals s'apliquen, facilitar la seva inclusió en la comunitat i promoure, entre tot l'alumnat, la dignitat, la solidaritat entre iguals i el respecte a la diferència.

El pla individualitzat ha d'incloure:

1. la identificació de les habilitats de l'alumne/a en els diferents àmbits i àrees curriculars;
2. els objectius i les competències prioritàries d'aprenentatge de les diferents àrees o àmbits curriculars;
3. altres objectius d'aprenentatge que poden ser, entre altres, les habilitats personals i socials i l'autonomia executiva, ja sigui en l'àmbit escolar o en altres àmbits, com el familiar, de la salut, del lleure, etc.;
4. les ajudes tècniques i suports que es proporcionaran a l'alumne/a en les activitats a realitzar en els diferents entorns escolars: aula, pati, menjador, sortides i altres activitats generals del centre;
5. una valoració periòdica i un registre sistemàtic del progrés de l'alumne/a, que servirà per fixar nous objectius i modificar, si és necessari, el pla;
6. l'avaluació s'ha de fer d'acord amb els objectius fixats en el pla individualitzat.

Els centres d'educació especial i les unitats de suport a l'educació especial o altres agrupaments singulars en centres ordinaris, pel que fa a la programació i l'avaluació, han de seguir els criteris generals establerts en la normativa vigent igual que la resta de centres educatius.

3.2.1. Comissió d'atenció a la diversitat

A fi de dissenyar i fer el seguiment de les mesures i els programes que es duguin a terme per atendre la diversitat de necessitats educatives de l'alumnat, es constituirà en cada centre una comissió d'atenció a la diversitat presidida pel director/a o el/la cap d'estudis.

El [Decret 142/2007, de 26 de juny](#), d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària, preveu a l'article 18.3 que cada centre ha d'establir els principis per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat. Aquests principis s'incorporaran al projecte educatiu del centre.

És recomanable que els centres puguin recollir aquests principis en un pla d'atenció a la diversitat, que formarà part del PEC. Aquest pla inclourà totes les actuacions que es duran a terme per atendre les necessitats educatives específiques de l'alumnat. Correspon a la comissió d'atenció a la diversitat la concreció per a cada curs escolar d'aquest pla d'atenció a la diversitat de l'alumnat.

3.3. Atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials

En el marc dels principis generals de l'educació inclusiva, l'atenció a l'alumnat s'ha de proporcionar, sempre que sigui possible i adequat, en entorns escolars ordinaris, proporcionant-li el suport necessari per possibilitar-li la participació en les activitats generals i els aprenentatges escolars i l'assoliment de les competències bàsiques.

L'aprenentatge cooperatiu, la intervenció de més d'un professional a l'aula, la planificació individualitzada de la participació de l'alumnat en l'activitat d'aula i la resolució col·laborativa de conflictes, entre altres, poden afavorir la inclusió de tot l'alumnat a l'aula ordinària.

L'atenció a les necessitats educatives de tot l'alumnat ha de plantejar-se des de la perspectiva global del centre i ha de formar part de la seva planificació.

L'avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat amb necessitats educatives especials ha de seguir el mateix procés que la resta d'alumnat. Els plans individualitzats han d'esdevenir el referent per a l'avaluació d'aquest alumnat, tenint en compte, en el marc dels objectius del curs, del cicle i de l'etapa, l'assoliment de les competències bàsiques, l'autonomia personal i social (adaptació a l'aula ordinària, grup específic, grup reduït) i l'adquisició d'hàbits de treball.

La comissió d'avaluació, amb la col·laboració de l'EAP, ha de fer el seguiment dels aprenentatges dels alumnes i adoptar les decisions que corresponguin en relació amb l'atenció educativa que es dona a l'alumne/a, procurant sempre la màxima participació de l'alumnat en els entorns i grups ordinaris.

En els informes trimestrals s'explicitarà l'evolució de l'alumne/a en les diferents àrees (continguts treballats i objectius assolits), l'assoliment d'hàbits d'autonomia i desenvolupament personal i l'adaptació al centre i al grup.

La implicació de les famílies i l'enregistrament sistemàtic dels aspectes que es tracten i els acords que es prenen seran essencials per poder fer el seguiment de l'evolució de l'alumnat.

En els documents oficials d'avaluació es faran constar les mesures d'atenció a la diversitat adoptades i el pla individualitzat, si escau.

3.3.1. Unitats de suport a l'educació especial

Les unitats de suport a l'educació especial són unitats de recursos per facilitar que l'alumnat amb manca d'autonomia per causa de discapacitats motrius, discapacitats intel·lectuals severes o trastorns greus del desenvolupament i la conducta, susceptible de ser escolaritzat en centres específics, pugui participar en entorns escolars ordinaris.

Els professionals assignats a aquestes unitats han de prioritzar l'elaboració, coordinadament amb el professorat del grup ordinari, de materials específics o adaptats que facilitin la participació d'aquest alumnat en les activitats generals del grup, la concreció d'estratègies per possibilitar la seva participació a l'aula ordinària i l'acompanyament, quan calgui, d'aquests alumnes en les activitats a l'aula ordinària, col·laborant en el procés educatiu de l'alumnat. Així mateix, desenvoluparan activitats específiques, individuals o en grup reduït, quan els alumnes ho requereixin.

Els alumnes amb necessitats educatives especials han de formar part d'un grup ordinari.

En la presa de decisions referides a l'alumnat amb necessitats educatives especials han de participar els tutors i el professorat especialista mitjançant els equips docents i la comissió d'atenció a la diversitat.

L'alumnat atès pels professionals de la USEE té com a marc curricular de referència amb caràcter general el mateix que s'estipula per al conjunt de l'alumnat, reflectit en el projecte educatiu. Les adaptacions que es facin per a cada alumne es determinaran en el seu pla individualitzat. Serà l'equip docent qui establirà els criteris treballant de manera coordinada amb la comissió d'atenció a la diversitat.

El mestre o la mestra de la USEE ha de col·laborar amb el tutor/a del grup ordinari en la tutoria individual dels alumnes que atén i en el seguiment del seu procés d'aprenentatge i ha d'aportar a la comissió d'avaluació tota la informació sobre l'evolució de l'alumne/a en aquelles àrees en què tingui una intervenció directa, aportant elements per a la valoració dels aprenentatges i el

seu procés de maduresa. Així mateix, tot el professorat que imparteixi docència a l'alumne/a ha d'aportar les valoracions corresponents.

Correspon a l'equip directiu del centre la dinamització de la comunitat educativa per avançar en l'educació inclusiva de tot l'alumnat.

A efectes d'aquestes instruccions, es consideren unitats de suport a l'educació especial les unitats definides com d'educació especial en l'article 7.5 del [Decret 299/1997, de 25 de novembre](#), sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

3.3.2. Escolaritat compartida

D'acord amb la [Resolució EDU/349/2008, de 8 de febrer](#) (DOGC núm. 5072, de 18.2.2008), per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula de l'alumnat, els alumnes que s'escolaritzin de manera compartida entre un centre ordinari i un centre d'educació especial es matricularan al centre en el qual, segons la resolució de la direcció dels serveis territorials, tingui una major permanència. Aquest centre tindrà la custòdia de la documentació acadèmica corresponent. Tal com s'estableix a l'article 19.2 d'aquesta Resolució, l'escolarització no pot comportar el trasllat de l'alumnat entre els dos centres durant l'horari lectiu.

Per fer el seguiment de l'evolució de l'alumne/a, i introduir, si escau, modificacions en l'atenció educativa, es crearà una comissió formada per un professional de cada centre i el professional de l'EAP corresponent.

El tutor/a del centre on està matriculat l'alumne/a coordinarà el procés d'avaluació. Els mestres d'ambdós centres que atenguin l'alumne/a aportaran a la comissió d'avaluació informació sobre la seva evolució i els seus aprenentatges.

3.4. Atenció a l'alumnat nouvingut

Es considera alumne/a nouvingut aquell alumne/a de nova incorporació al sistema educatiu de Catalunya en els vint-i-quatre mesos darrers.

Davant el xoc emocional que en aquest alumnat pot suposar l'arribada a un entorn social i cultural completament nou, el centre ha de preveure mesures específiques per tal que pugui sentir-se ben acollit i percebre el respecte envers la seva llengua i cultura. Cal organitzar els recursos i les estratègies adequades perquè, al més ràpidament possible, pugui seguir amb normalitat el currículum i adquirir l'autonomia personal dins l'àmbit escolar o social.

El centre ha de donar una resposta personalitzada per garantir l'aprenentatge de la llengua, l'accés al currículum comú i els processos de socialització d'aquest alumnat, i establir els criteris metodològics i els materials curriculars que facilitin la integració a les aules ordinàries des del primer moment.

3.4.1. Acollida i integració

L'acollida i la integració escolar de tot l'alumnat ha de ser una de les primeres responsabilitats i dels primers objectius del centre educatiu i dels professionals que hi treballen.

Per aconseguir aquest objectiu, particularment pel que fa a l'alumnat nouvingut, el centre educatiu ha de:

- Proporcionar a les famílies la informació adequada sobre el sistema escolar a Catalunya: funcionament del centre, tractament i ús de les llengües, recursos a l'abast, tant al centre com a l'entorn, possibilitat de sol·licitud d'ajuts, procés d'integració escolar i social de l'alumne/a al centre, assoliment dels aprenentatges...
- Garantir una comunicació eficient amb la família, per tal de copsar les necessitats de l'alumne/a (físiques, afectives, emocionals, cognitives, socials...). El centre pot utilitzar

el servei de traducció i sol·licitar la presència d'un traductor/intèrpret quan l'alumne/a i la seva família desconeguin les dues llengües oficials a Catalunya. Tant les entrevistes inicials com el seguiment poden fer-se en sessions individuals o en grup.

A la web del Departament d'Educació hi ha una llista actualitzada d'entitats i professionals que proporcionen serveis de traducció i d'interpretació. La petició del servei s'ha de fer directament a les entitats i professionals enumerats a la llista i ha de tenir el vistiplau del director o directora del centre. Els centres educatius disposen d'un espai web que el Departament ha habilitat al portal XTEC amb informació seleccionada i actualitzada sobre aquesta temàtica:

http://xtec.cat/lic/nouvingut/professorat/prof_com_traduccio.htm

- Fer l'avaluació inicial de l'alumne/a utilitzant la llengua familiar o d'escolarització prèvia, en la mesura que sigui possible.
- Vetllar per una correcta adscripció de curs i grup, preferentment al nivell que correspon a l'edat cronològica o a un curs inferior com a màxim.
- Garantir el traspass d'informació al tutor/a i a l'equip docent.
- Atendre les necessitats afectives, emocionals i relacionals derivades dels processos migratoris i reforçar la tutoria per potenciar l'autoestima i proporcionar l'orientació escolar i/o laboral necessària.

3.4.2. Aula d'acollida

L'aula d'acollida ha d'esdevenir un punt de referència i un marc de treball obert amb una constant interacció amb la dinàmica del centre. Ha de permetre una atenció emocional i curricular personalitzada i un aprenentatge intensiu de la llengua catalana. Ha de proporcionar a l'alumnat nouvingut una atenció adequada a les necessitats i als progressos relacionals i lingüístics, com a complement del treball del grup classe al qual estigui adscrit.

La metodologia de l'aula d'acollida ha de tenir en compte l'organització dels aprenentatges de manera globalitzada, l'existència d'activitats funcionals, el foment del treball cooperatiu i l'establiment de relacions personals positives sempre tenint com a punt de referència ajudar els alumnes a accedir als currículums de totes les àrees en les millors condicions possibles.

És convenient que l'horari de l'aula d'acollida no interfereixi en aquelles àrees que l'alumnat nouvingut pot compartir amb els companys de classe i que la durada de l'assistència vagi disminuint a mesura que avanci en els aprenentatges. Cal la interacció amb la resta de l'alumnat del grup classe per facilitar el seu procés de socialització. Cap alumne/a ha de romandre totes les hores lectives a l'aula d'acollida. Una opció recomanable seria que hi estigués la meitat del seu horari lectiu. El pas de l'alumnat nouvingut a l'aula ordinària demana molta coordinació i una atenció educativa que incrementi progressivament els aprenentatges normalitzats, però amb el suport suficient per assegurar l'èxit escolar.

Pel caràcter obert de l'aula els alumnes han de poder incorporar-s'hi en qualsevol moment del curs, i també s'ha de poder decidir la reincorporació d'un alumne o alumna a l'aula ordinària en el moment que es consideri més adient.

El nombre de mestres que intervé a l'aula ha de ser reduït.

El recurs "aula d'acollida" ha d'estructurar-se de manera flexible, en funció de les necessitats de l'alumnat que ha d'atendre i tenint en compte la cultura organitzativa de cada centre. Això implica la possibilitat d'atendre l'alumnat en grups diversos en funció de la seva escolarització prèvia, la seva llengua d'origen o altres característiques que puguin determinar necessitats educatives específiques diferenciades. Es recomana que el nombre màxim d'alumnat que treballa simultàniament en cada grup se situï a l'entorn dels 10 alumnes. És important recordar

que l'usuari habitual de l'aula d'acollida ha de ser l'alumnat nouvingut que s'ha incorporat al centre a partir dels 8 anys o del tercer curs d'educació primària.

El professorat ha de tenir experiència docent i domini de les tecnologies de la informació i la comunicació. D'entre aquest professorat el director/a del centre nomenarà el tutor o tutora responsable. Es preveu un assessorament i un pla de formació específic per al professorat.

El tutor o tutora del grup classe ordinari, com a responsable del seguiment de l'alumnat, ha de vetllar especialment pel progressiu assoliment de les competències bàsiques de l'alumnat que assisteix durant una part del seu horari escolar a l'aula d'acollida i per la coordinació, a aquests efectes, amb el tutor o tutora d'aquesta aula.

3.4.3. Adaptacions del currículum per a l'alumnat nouvingut

L'aprenentatge de la llengua de l'escola és una de les primeres necessitats de l'alumnat que, sense conèixer-la, s'incorpora als centres educatius de Catalunya. Per això, a més de les activitats docents dedicades directament a l'ensenyament de la llengua catalana, tota la comunitat educativa ha de vetllar especialment per facilitar-ne l'aprenentatge.

L'especificitat del procés d'aprenentatge d'aquest alumnat, sovint incorporat durant el curs escolar, amb situacions singulars fruit de la diversitat d'edats, procedències i processos d'escolarització previs i especialment el fet de compartir el temps escolar entre l'aula d'acollida o altres estructures de suport i l'aula ordinària, fa necessària l'elaboració d'un pla individualitzat. Vegeu el protocol orientatiu al model "Elaboració de plans individualitzats per a l'alumnat nouvingut en l'etapa d'educació primària".

Aquest document ha de recollir la informació obtinguda amb l'avaluació inicial de l'alumne/a nouvingut, ha de prioritzar les necessitats educatives a treballar i ha d'establir els mecanismes de planificació, seguiment i avaluació del procés d'acceleració del seu aprenentatge, que li ha de permetre incorporar-se plenament, al més aviat possible, a la dinàmica habitual del seu grup classe de referència. I tot això s'ha de fer tenint en compte la diversitat de l'alumnat i la coresponsabilitat de tots els agents que intervenen en el seu aprenentatge i l'aplicació de criteris de coherència pel que fa a la planificació curricular de les àrees o matèries

Els plans individualitzats han d'explicitar les característiques o situació de l'alumnat, les prioritats educatives, la proposta curricular i els emplaçaments en què es durà a terme, així com els criteris per al seguiment i l'avaluació dels aprenentatges d'aquest alumnat. Cal preveure la dotació dels suports necessaris amb tots els recursos del centre per a aquell alumnat amb una escolarització prèvia deficient.

3.4.4. Avaluació de l'alumnat nouvingut

L'avaluació dels processos d'aprenentatge de l'alumnat nouvingut s'ha de dur a terme en relació amb els objectius del seu pla individualitzat o les adaptacions realitzades del currículum. L'avaluació ha de ser contínua, amb observació sistemàtica i visió global del seu progrés d'aprenentatge, integrant les aportacions i les observacions efectuades en cada una de les àrees.

3.4.5. Professorat tutor de l'aula d'acollida

El tutor/a de l'aula d'acollida ha de ser el referent més clar per a l'alumnat nouvingut, però és responsabilitat de tota la comunitat educativa la resposta que s'ofereix a aquest alumnat per a la seva plena integració al centre.

El tutor/a de l'aula d'acollida ha de dur a terme les funcions següents:

- Coordinar l'avaluació inicial i col·laborar en l'elaboració dels plans individualitzats i les adaptacions curriculars d'acord amb les necessitats educatives de cada un dels alumnes respecte al seu procés d'ensenyament i aprenentatge.

- Gestionar l'aula d'acollida: planificar recursos i actuacions, programar les seqüències d'aprenentatge, aplicar les metodologies més adequades i avaluar processos i resultats.
- Aplicar metodologies i estratègies d'immersió lingüística per a l'adquisició de la llengua.
- Facilitar, en la mesura que sigui possible, l'accés de l'alumnat nouvingut al currículum ordinari.
- Promoure la integració de l'alumnat nouvingut a les seves aules de referència.
- Col·laborar en la sensibilització i introducció de l'educació intercultural en el procés educatiu de l'alumnat nouvingut.
- Coordinar-se amb els professionals especialistes (EAP...).
- Participar en les reunions dels equips docents, comissions d'avaluació, etc., per coordinar actuacions i fer el seguiment dels alumnes a fi d'assegurar la coherència educativa.

3.4.6. Incorporació d'alumnat procedent de sistemes educatius estrangers

La incorporació dels alumnes procedents de sistemes educatius estrangers en qualsevol dels cursos de l'educació primària es realitzarà tenint com a referents la seva edat i els coneixements i les possibilitats de progrés que el centre observi en el procés d'acollida.

3.5. Atenció a l'alumnat que pateix malalties prolongades

L'atenció educativa als infants o joves que no poden seguir temporalment els estudis en el seu centre educatiu, es realitza a les aules hospitalàries dels hospitals generals amb llits de pediatria, on se'ls oferiran activitats específiques adaptades al seu estat clínic i al temps d'estada.

L'objectiu és fomentar el desenvolupament integral, donar continuïtat al procés d'aprenentatge i facilitar el retorn a l'escola un cop hagin rebut l'alta mèdica.

Així mateix, en els períodes de convalescència superiors als 30 dies, l'alumne/a podrà rebre atenció educativa al domicili familiar. En aquest supòsit caldrà garantir que el tutor o tutora del centre on està matriculat faci el seguiment de la seva evolució.

La [Resolució EDU/3699/2007, de 5 de desembre](#) (DOGC núm. 5029, de 14.12.2007), aprova les instruccions per establir el procediment per tal que l'alumnat que pateix malalties prolongades pugui rebre atenció educativa domiciliària per part de professorat del Departament d'Educació.

3.6. Desplegament del currículum en els centres d'educació especial

Els centres d'educació especial han de prioritzar el desenvolupament de l'autonomia personal dels alumnes i l'adquisició d'habilitats personals, socials i de treball que afavoreixin la seva participació en entorns i activitats ordinaris.

Els projectes i les programacions d'aquests centres han de prioritzar el desenvolupament de la comunicació, d'hàbits d'autonomia personal, de competències en relacions interpersonals i socials i l'adquisició d'habilitats que afavoreixin la seva participació en entorns escolars ordinaris, la incorporació a entorns laborals i la transició a la vida adulta.

Els centres d'educació especial han de concretar les adaptacions del currículum tenint en compte les necessitats educatives del seu alumnat i l'assoliment de les competències bàsiques.

4. Programes educatius

A partir de l'experiència del seguiment de diversos projectes que s'han anat desenvolupant aquests darrers cursos i en els quals han participat i participen centres de les diverses etapes que conformen el Sistema Educatiu, el Departament d'Educació estableix programes educatius.

Un programa educatiu és una línia d'actuació, sustentada en recursos diversos, que el Departament d'Educació posa a disposició de tots els centres educatius de Catalunya. Cada programa educatiu gira a l'entorn d'una determinada temàtica que, pel seu caràcter transversal i fonamental, impregna actuacions molt diverses que es deriven de la gestió d'un centre educatiu, tant des del punt de vista curricular com organitzatiu.

El Departament d'Educació disposa, per al curs 2008-2009, dels següents programes educatius:

- Biblioteca escolar.
- Pla de llengües estrangeres.
- Convivència.
- Coeducació.
- Educació ambiental i per a un desenvolupament sostenible.
- Educació per a la salut.

Des de la coordinació de cada programa, el Departament d'Educació:

- Establirà les línies orientatives generals que donin coherència a les diverses actuacions del Departament relacionades amb la temàtica del programa.
- Facilitarà recursos als centres que vulguin desenvolupar accions relacionades amb el programa: materials diversos, ofertes de formació, possibilitat de participar en xarxes de centres...
- Coordinarà les relacions amb altres departaments o institucions que tinguin a veure amb la temàtica del programa.

5. Avaluació de centre

L'avaluació és una eina per al coneixement i la millora constant del servei educatiu que ofereix el centre.

El conjunt d'actuacions d'avaluació ha de proporcionar un coneixement aprofundit i interrelacionat de la realitat educativa, útil per a la presa de decisions, que contribueixi a la millora de la gestió del centre i del currículum, posant una atenció especial en la millora dels resultats d'aprenentatge de l'alumnat.

Cal un plantejament de l'avaluació que relacioni els resultats d'aprenentatge dels alumnes, els processos d'ensenyament i aprenentatge, la gestió dels recursos i els objectius que el centre es proposa, d'acord amb les característiques del context en què es desenvolupa l'acció educativa. L'avaluació ha de contribuir a obtenir una visió global del funcionament i dels resultats que aconsegueix el centre, identificant les bones pràctiques i els aspectes susceptibles de millora.

Tots els centres han de tenir elaborat i aprovat pel consell escolar el propi pla d'avaluació interna en els termes establerts. El pla d'avaluació del centre ha d'emmarcar-se en el projecte educatiu i ha de prendre en consideració la valoració del pla d'avaluació anterior.

En el curs 2005-2006, el Departament d'Educació va iniciar un nou pla d'avaluació integrat que inclou la planificació i l'aplicació de tota l'activitat avaluativa que realitza el Departament d'Educació, des dels diferents àmbits (avaluació del sistema educatiu, avaluació de programes, avaluació de centres, avaluació de la funció directiva i de la funció docent...), així com la planificació i l'aplicació de l'avaluació de centre des d'una perspectiva integrada (avaluació interna - avaluació externa).

L'avaluació de centres, en el marc del Pla d'avaluació del Departament d'Educació, preveu incorporar progressivament l'avaluació global diagnòstica i el sistema d'indicadors de centre.

L'avaluació global diagnòstica serveix per avaluar el centre en el seu conjunt, tot i que no implica l'avaluació detallada de tots els aspectes. Aquesta avaluació proporciona una visió panoràmica del centre.

El sistema d'indicadors de centre permet obtenir informació mesurable d'un conjunt acotat de variables avaluatives que ofereixen una perspectiva del funcionament i dels resultats del centre. Aquests indicadors inclouen informació de context, de resultats, de processos i de recursos. La informació referida a aquest conjunt de variables s'actualitzarà cada curs escolar i servirà tant per analitzar l'evolució del centre com per comparar la seva situació amb la de la resta de centres que els hagin aplicat. Aquest coneixement ha d'esdevenir el punt de referència per a l'adopció de decisions sobre aspectes de docència i de gestió del currículum, i per afavorir la seva implantació (objectius anuals, plans o projectes específics, activitats de formació, etc.).

En aquesta anàlisi cal relacionar els resultats obtinguts en les proves i avaluacions que s'apliquen en el centre, amb els criteris adoptats per a la gestió del currículum i el desenvolupament dels processos d'ensenyament i aprenentatge. Per interpretar, explicar i millorar els resultats cal analitzar els processos d'ensenyament i aprenentatge aplicats en els diferents cursos: activitats d'aprenentatge, estratègies didàctiques i metodològiques, i criteris i estratègies d'avaluació.

Durant el curs 2008-2009 s'iniciarà l'aplicació als centres del sistema d'indicadors de centre.

6. Programació general anual del centre

Els centres educatius han d'explicitar en la programació general anual els objectius del curs escolar i, si escau, els objectius dels projectes d'innovació educativa, les actuacions que es duran a terme per assolir-los, els recursos i els responsables, els mecanismes de seguiment de la seva implantació i els criteris per a l'avaluació dels resultats.

L'equip directiu ha de presentar la programació general anual al consell escolar no més enllà del dia 15 d'octubre. Les activitats i el calendari de reunions podran ser revisats i actualitzats trimestralment. Aquestes revisions també es comunicaran al consell escolar.

7. Programacions didàctiques

La programació consisteix en la planificació de la tasca educativa adreçada a l'alumnat de cada cicle de l'etapa, i comporta la necessitat de prendre decisions en relació amb les opcions metodològiques, organitzatives i d'avaluació, concretant les activitats que es faran i la seva distribució i temporització al llarg dels cursos. Aquestes decisions han de tenir com a referent el projecte educatiu de centre i el currículum establert. La programació permet fer el seguiment de les actuacions previstes per tal de modificar-les, adaptar-les i millorar-les, quan calgui.

La programació també és útil per a l'equip de mestres, ja que permet reflexionar sobre la seva tasca educativa, tenir constància del que es treballa amb l'alumnat de manera simultània i poder establir connexions entre les diferents àrees i projectes. I també és útil per al centre, perquè permet fer el seguiment de la progressió dels aprenentatges al llarg dels cicles i garantir la continuïtat educativa quan es produeixen canvis en l'equip docent.

Correspon als equips de cicle elaborar i actualitzar, abans de l'inici del curs, les unitats de programació de les diferents àrees, el projecte interdisciplinari de cicle i les possibles adaptacions en la programació ordinària de l'aula tenint en compte les característiques de l'alumnat.

Les unitats de programació han d'especificar com a mínim:

- Les competències bàsiques, àrea principal i altres àrees o àmbits que es treballen.
- Els objectius que cal assolir.
- Els continguts que s'han de desenvolupar.
- Les estratègies, situacions i activitats d'aprenentatge que es duran a terme (individuals i en grup).
- El procediment d'avaluació de l'alumnat (activitats, pautes de correcció, documents d'observació sistemàtica, etc).

En les programacions dels cicles inicial i mitjà s'especificaran les actuacions que el centre té previst en relació al desenvolupament de les competències bàsiques, prioritzant les competències en comunicació lingüística i audiovisual i en autonomia i iniciativa personal.

Es disposa d'informació complementària al document [Desplegament del currículum a l'educació primària](#).

II. Organització del currículum

8. Normativa d'aplicació

En el curs 2008-2009 seran d'aplicació en l'organització del currículum, pel que fa al cicle de parvulari de l'educació infantil, el nou decret, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del cicle de parvulari de l'educació infantil (pendent de publicació); pel que fa al cicle inicial i mitjà de l'educació primària, el [Decret 142/2007, de 26 de juny](#), pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007); i per al cicle superior de l'educació primària, el [Decret 95/1992, de 28 d'abril](#), pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'educació primària (DOGC núm. 1593, de 13.5.1992), modificat pel [Decret 223/1992, de 25 de setembre](#) (DOGC núm. 1662, de 28.10.1992), així com l'[Ordre EDU/296/2008, de 13 de juny](#) (DOGC núm. 5155, de 13.6.2008), per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària.

9. Aspectes prioritaris

9.1. Competències bàsiques

En l'educació primària cal prioritzar l'assoliment de les competències bàsiques que afavoreixen l'autonomia necessària per a l'aprenentatge i per al desenvolupament personal i social. En l'annex 2 del [Decret 142/2007, de 26 de juny](#), pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 4915, de 29.06.2007), s'estableixen les competències bàsiques, que són les mateixes per a tot l'ensenyament obligatori.

L'eficàcia en la consecució de les competències bàsiques depèn d'una bona coordinació de les activitats escolars de totes les àrees curriculars; l'organització de l'equip docent; la participació de l'alumnat en la dinàmica del centre i en el mateix procés d'aprenentatge; la complementació del treball individual i el treball cooperatiu; l'ús de determinades metodologies i recursos didàctics; l'acció tutorial amb atenció especial a les relacions amb les famílies, i, finalment, la planificació de les activitats complementàries i extraescolars.

En el marc del seu projecte educatiu, els centres han de precisar els objectius que garanteixen l'assoliment de les competències bàsiques i determinar l'atenció que cal donar, des de cada una de les àrees, a les competències que tenen un caràcter més transversal.

El portal temàtic www.xtec.cat/xarxacb ofereix recursos i materials com a eina de suport als centres per a la millora de l'adquisició de les competències bàsiques dels alumnes.

9.2. Educació infantil

El currículum del cicle de parvulari presenta una estructuració del desenvolupament de les capacitats que ha d'assolir l'alumnat organitzant-les en quatre eixos: aprendre a ser i actuar d'una manera cada vegada més autònoma; aprendre a pensar i a comunicar; aprendre a descobrir i a tenir iniciativa; i aprendre a conviure i habitar el món. Aquests quatre eixos tenen continuïtat a l'educació primària mitjançant les competències bàsiques.

En el currículum les finalitats de l'etapa es concreten en les capacitats que ha d'assolir l'alumnat. Més enllà de l'adquisició de determinats coneixements i habilitats, les capacitats impliquen la possibilitat d'utilitzar aquests coneixements i habilitats, de manera transversal i interactiva en contextos i situacions diferents.

Per aconseguir l'assoliment de les capacitats, cal que la intervenció dels mestres sigui eminentment activa i que s'orienti a estimular experiències i potenciar els processos madurats, amb els recursos que siguin més precisos i en concordança amb els nivells evolutius respectius i el context sociocultural dels infants.

L'acció educativa respectarà els principis bàsics següents:

- tenir en compte les diverses maneres d'aprendre de l'alumnat;
- adequar l'ensenyament a les diverses característiques personals i socials que condicionen els aprenentatges;
- seleccionar i organitzar de manera adequada els continguts que es pretén que els nens i les nenes aprenguin;
- potenciar que l'activitat de classe discorri en les millors condicions possibles perquè cada alumne i el grup en conjunt s'esforci per aprendre, raonar i expressar el que se sap, per plantejar els dubtes, per reelaborar el coneixement; i per actuar amb autonomia i responsabilitat;
- posar els mitjans necessaris perquè cada infant se senti atès, orientat i valorat, quan ho necessiti i sense cap tipus de discriminació.

En el desplegament del currículum es consideren especialment rellevants els aspectes següents:

- el desenvolupament d'hàbits bàsics d'autonomia,
- el desenvolupament emocional i afectiu,
- el desenvolupament de la capacitat d'aprendre amb els altres i a través dels altres,
- el desenvolupament de l'expressió i la comunicació amb diferents llenguatges, especialment el llenguatge oral,
- el desenvolupament de pautes de convivència i col·laboració amb el grup.

9.3. Educació primària

El currículum de l'educació primària implica una continuïtat en el plantejament educatiu d'aquesta etapa, però a la vegada presenta les competències bàsiques com a eix central del currículum de tot l'ensenyament obligatori.

A l'educació primària, el currículum centrat en les competències bàsiques pretén aconseguir en primer lloc, integrar els diferents aprenentatges tot impulsant la transversalitat dels coneixements. En segon lloc, el fet de partir de les competències afavoreix que l'alumnat, posi en relació els diversos tipus de continguts i els utilitzi de manera efectiva en diferents situacions i contextos. I, en tercer lloc, les competències orienten el professorat, en permetre identificar els continguts i criteris d'avaluació que tenen caràcter bàsic per a tot l'alumnat i, en general, donant una pauta per a les distintes decisions relatives al procés d'ensenyament i aprenentatge.

En el desplegament del currículum es consideren especialment rellevants els aspectes següents:

- el desenvolupament de la igualtat de drets i d'oportunitats entre dones i homes, l'autonomia personal, la coresponsabilitat i la independència personal,
- el desenvolupament de la llengua oral,

- l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura,
- el desenvolupament de la lectura,
- el desenvolupament de competències matemàtiques,
- la potenciació de les llengües estrangeres.

Atès que en aquest curs s'implanta el nou currículum al cycle mitjà de l'educació primària, caldrà revisar les programacions que es duïen a terme per tal d'anar introduint els canvis necessaris al llarg del cycle, d'acord amb allò que s'estableix en el [Decret 142/2007, de 26 de juny](#) (DOGC núm. 4915, de 29.06.2007).

A cada cycle de l'educació primària, es realitzarà, com a mínim, un treball o projecte interdisciplinari de caire competencial, sobre un aspecte de la realitat, amb activitats que requereixin l'aplicació de coneixements de diverses àrees.

10. Tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement

Les tecnologies de la informació i la comunicació (TIC) ofereixen múltiples recursos per a l'acció didàctica i per a l'aprenentatge de l'alumnat, i esdevenen un element de motivació, de dinamització, d'innovació i de millora en els processos d'ensenyament i d'aprenentatge, és a dir, tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement (TAC).

Per ajudar al desenvolupament de les competències bàsiques establertes en els currículums vigents, en especial de la competència comunicativa lingüística i audiovisual i la del tractament de la comunicació i competència digital, cal que, seguint els continguts dels currículums:

- Les TIC s'utilitzin per organitzar, aplicar i presentar la informació en diferents formats, per llegir i escriure de forma individual i col·lectiva, per comunicar-se i publicar la informació per a una audiència determinada, facilitant la quantitat i qualitat dels documents produïts i fent que el procés de lectura i escriptura esdevingui més col·laboratiu, interactiu i social, treballant estratègies per a la localització de la informació, l'obtenció i el tractament de les dades.
- Les TIC esdevinguin un instrument rellevant en l'ensenyament i aprenentatge de les ciències, des de l'observació inicial fins a la realització i valoració final. A partir de visualitzadors i sensors per observar i mesurar fenòmens reals, transferint les dades a l'ordinador per organitzar-les i fer-ne els gràfics; treballant amb la modelització de fenòmens, amb simuladors...
- Les TIC facilitin la interacció de l'alumnat amb objectes matemàtics i les seves relacions, la construcció de figures geomètriques, que ajudin a la resolució de problemes, a aprendre dels errors per mitjà d'una retroalimentació immediata i efectiva, a treballar amb càlculs i entorns que amb altres mitjans poden ser feixucs i complexos, i afavoreixin la presentació, la col·laboració i la comunicació de les experiències.
- La utilització dels recursos TIC permeti generar música, combinar sons, textos, imatges, fotografies i animacions, obrint moltes possibilitats per a l'experiència estètica. Cal que els entorns multimèdia posin èmfasi en que els audiovisuals, la música, les imatges i les animacions siguin eines poderoses per comunicar idees.
- Es reconeguin els valors que existeixen en els missatges dels mitjans de comunicació i d'Internet, se'n fomenti l'anàlisi crítica davant la representació de la realitat que ens proporcionen i es fomentin les conductes responsables i ètiques vers l'ús dels mitjans

tecnològics i de la informació, de manera que ajudin a prendre una actitud creativa que contribueixi tant a l'aprenentatge individual com al col·laboratiu.

- S'iniciï a l'alumnat des de l'educació infantil en el treball amb ordinador. El ratolí i el teclat són les primeres eines que necessiten controlar. Per això és important començar amb exercicis que contribueixin a adquirir un bon domini d'aquestes eines: aplicacions de resposta immediata, d'estimulació i exercitació autònomes. També poden començar a dibuixar amb l'editor gràfic i a escriure amb el processador de text adaptat.

Internet ofereix nombroses possibilitats de disposar de recursos apropiats a les diverses àrees curriculars amb una àmplia gamma de contextos didàctics i d'aprenentatge. En concret, el Departament d'Educació, des dels portals XTEC (www.xtec.cat), edu365 (www.edu365.cat) i edu3.cat (www.edu3.cat) facilita informació, recursos, materials i enllaços d'interès, triats i actualitzats per a l'aplicació de les TIC al currículum.

Els canvis de rol que suposa l'aplicació de les TIC en el concepte d'autonomia en l'aprenentatge impliquen també l'organització d'un espai diferent on l'alumnat trobi resposta a les seves necessitats i pugui desenvolupar les seves capacitats d'aprenentatge. Es requereix facilitat de moviment per realitzar diferents tipus d'agrupaments i organitzar activitats diverses de manera simultània, potenciant el treball en grup de forma cooperativa, combinant els treballs des de l'aula ordinària, la biblioteca o l'aula d'informàtica.

11. Ensenyament de la religió

D'acord amb la normativa vigent, l'ensenyament de la religió té caràcter optatiu per als alumnes i és d'oferta obligatòria per als centres.

a. Cicles inicial i mitjà de l'educació primària

Per a l'alumnat dels cicles inicial i mitjà de l'educació primària serà d'aplicació allò que es disposa en el [Decret 142/2007, de 26 de juny](#), pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 4915, de 29.06.2007). Els centres docents adoptaran les mesures organitzatives per tal que l'alumnat, els pares i mares o tutors legals del qual no hagin optat perquè cursin ensenyaments de religió, rebi la deguda atenció educativa, a fi que l'elecció d'una o altra opció no suposi cap mena de discriminació. Aquesta atenció en cap cas comportarà l'aprenentatge de continguts curriculars associats al coneixement del fet religiós, ni a qualsevol àrea de l'etapa. Les mesures organitzatives que el centre adopti seran conegudes per pares, mares o tutors legals i estaran incloses en el projecte educatiu del centre.

La manifestació de l'opció per la formació religiosa és totalment voluntària. En cas de no fer-la es deduirà que es vol rebre atenció educativa alternativa. El centre oferirà la possibilitat d'optar per la formació religiosa a l'alumnat de nou ingrés, d'acord amb el model "Declaració sobre l'opció per a la formació religiosa o els ensenyaments alternatius per a l'alumnat de nou ingrés en el centre".

La petició de plaça en un centre privat amb caràcter propi que expressi una confessió religiosa és una manera d'optar per una formació religiosa i moral concreta i, per tant, pressuposa també l'opció per l'ensenyament de la religió corresponent. No obstant això, en casos determinats les famílies poden sol·licitar a la direcció del centre que els seus fills o filles rebin atenció educativa alternativa.

b. Cicle superior de l'educació primària

Per a l'alumnat del cicle superior de l'educació primària serà d'aplicació el que disposa el [Decret 95/1992, de 28 d'abril](#). Per a l'alumnat del cicle superior que no hagi optat per la religió s'organitzaran, en horari simultani a les classes de religió, 105 hores

d'activitats d'estudi en l'àrea de coneixement del medi social i cultural, per tractar els continguts i els objectius que es determinen en l'annex del [Decret 95/1992](#).

La manifestació de l'opció per la formació religiosa és totalment voluntària. En cas de no fer-la es deduirà que es volen seguir ensenyaments alternatius. El centre oferirà la possibilitat d'optar per la formació religiosa a l'alumnat de nou ingrés, d'acord amb el model "Declaració sobre l'opció per a la formació religiosa o els ensenyaments alternatius per a l'alumnat de nou ingrés en el centre".

La petició de plaça en un centre privat amb caràcter propi que expressi una confessió religiosa és una manera d'optar per una formació religiosa i moral concreta i, per tant, pressuposa també l'opció per l'ensenyament de la religió corresponent. No obstant això, en casos determinats les famílies poden sol·licitar a la direcció del centre que els seus fills o filles cursin els ensenyaments alternatius.

Els pares, mares o tutors legals dels alumnes, per iniciativa seva, poden modificar l'opció feta abans del començament de cada curs escolar. En aquest cas, la rectificació s'haurà de comunicar per escrit a la direcció del centre durant el darrer trimestre del curs anterior.

Quan havent-hi alumnes que ho sol·licitin no hi hagi mestres a la plantilla del centre habilitats per impartir l'àrea de religió, la direcció del centre ho comunicarà als serveis territorials, a fi que es pugui fer arribar la petició als responsables de la confessió religiosa corresponent.

12. Avaluació i promoció de l'alumnat

L'avaluació de l'alumnat ha de ser contínua i global. La finalitat que es persegueix amb l'avaluació és detectar les dificultats tan bon punt es produeixin, esbrinar-ne les causes i prendre les mesures necessàries a fi que l'alumnat pugui continuar amb èxit el seu procés d'aprenentatge.

El procediment d'avaluació de l'alumnat i els documents i requisits formals es regulen per l'[Ordre EDU/296/2008, de 13 de juny](#) (DOGC núm. 5155, de 18.6.2008).

L'avaluació s'ha de dur a terme amb referència a l'assoliment de les competències bàsiques i els criteris d'avaluació establerts en el projecte educatiu del centre. S'ha de tenir en compte també el treball fet a classe i l'interès i l'esforç per progressar demostrat per l'alumne.

Els centres educatius, per tal de fer efectiu el compromís de l'alumnat i de la família en el procés d'aprenentatge, han de fer públics els criteris d'avaluació establerts en el projecte educatiu; criteris que s'aplicaran en l'avaluació dels aprenentatges, i que han de permetre decidir si els alumnes poden o no passar de curs.

Atès que els ritmes personals de creixement físic i intel·lectual de l'alumnat poden tenir diferències importants respecte als valors mitjans corresponents a l'edat natural, en el moment de decidir el pas de curs o de cicle convé analitzar acuradament la situació real de desenvolupament del nen o de la nena i valorar la conveniència de passar al curs següent o la possibilitat de continuar un any més en qualsevol dels cicles de l'etapa per tal de garantir l'assoliment o afermament de les competències bàsiques. Aquesta anàlisi s'ha de fer especialment al final del cicle superior a fi de garantir que els alumnes tinguin assolides les competències necessàries per a l'inici de l'educació secundària obligatòria.

Per a aquells alumnes que passen de curs o de cicle sense haver assolit els objectius de l'anterior, caldrà establir les mesures educatives necessàries per afavorir la consolidació d'aquests aprenentatges. Les mesures poden ser organitzatives però han d'incidir fonamentalment en les estratègies didàctiques i metodològiques i en el procés d'avaluació de

l'alumnat. En qualsevol cas, s'ha d'avaluar contínuament el progrés en l'assoliment dels objectius dels cicles anteriors i, consegüentment, s'han de revisar constantment les estratègies més convenientes per detectar i atendre les dificultats al més aviat possible.

Així mateix, a partir de l'avaluació s'han d'analitzar els resultats globals del grup i prendre, si escau, decisions de millora sobre els objectius i les estratègies metodològiques que s'utilitzen.

Tot i que amb caràcter general en el conjunt de l'educació primària només hi ha una possibilitat ordinària de mantenir-se un any més en un cicle, s'ha de tenir present que l'alumnat amb pla individualitzat pot ampliar un curs més la seva permanència a l'etapa, sempre que això afavoreixi la seva evolució personal i social i el progrés en els seus aprenentatges, segons es preveu en l'article 6.4 de [Ordre EDU/296/2008, de 13 de juny](#), per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació primària.

L'adquisició de les capacitats a assolir en l'etapa d'educació infantil no és una condició necessària per a l'accés a l'educació primària. Només en casos excepcionals es pot considerar la conveniència que un infant resti un any més al parvulari. En aquests casos s'ha d'actuar d'acord amb el procediment previst en l'[Ordre de 13 d'octubre de 1994](#) (DOGC 1972 de 14.11.1994).

III. Organització del curs

13. Calendari escolar

Tots els centres han d'atenir-se al calendari escolar per al curs 2008-2009, aprovat amb caràcter general per a tots els centres educatius de nivell no universitari per l'[Ordre EDU/228/2008, de 14 de maig](#) (DOGC núm. 5133, de 19.5.2008).

14. Horari del centre

Fora de l'horari lectiu destinat a l'ensenyament reglat el centre pot programar activitats complementàries i extraescolars. La realització d'aquestes activitats, que seran de caràcter voluntari, no pot comportar, a l'alumnat que no hi participi, discriminació o modificació de l'horari lectiu o del calendari escolar.

La programació de les activitats que hagin de ser realitzades fora del recinte escolar o que pel seu caràcter general impliquin l'alteració de l'horari lectiu habitual, s'haurà d'incloure en la programació general del centre o s'haurà de preveure amb l'antelació mínima d'un trimestre i ser aprovada pel consell escolar. En el marc d'aquesta programació, les activitats concretes les autoritzarà el director o directora i es comunicaran al consell escolar en la primera reunió d'aquest.

No es podran fer sortides amb menys de dos acompanyants, un dels quals haurà de ser necessàriament mestre/a, llevat d'aquelles sortides en què el consell escolar determini altres condicions que exigeixin una proporció superior.

A l'alumnat que participi en activitats fora del centre li caldrà l'autorització escrita dels pares, mares o tutors legals. Aquesta autorització pot ser anual sempre i quan es comuniquin prèviament les sortides a les famílies, d'acord amb el que estableixi el consell escolar. Per a aquelles sortides que impliquin pernoctar fora del domicili familiar caldrà una autorització específica.

15. Horari de l'alumnat

Es defineix com a horari de classes de l'alumnat el corresponent a l'horari propi del procés d'ensenyament i aprenentatge del currículum establert, que inclou el temps d'esbarjo, que es considera una activitat educativa i per tant ha de respectar també els principis del projecte educatiu.

L'assistència de l'alumnat al centre és obligatòria. El mestre/a tutor/a ha de comunicar les absències no justificades als pares, mares o tutors legals dels alumnes. En el cas d'absències repetides, dins el marc d'actuacions previst per a aquests casos en el centre, s'ha de procurar en primer lloc la solució del problema amb l'alumne/a i el pare, mare o tutor legal, i, si cal, se sol·licitarà la col·laboració de l'EAP i dels serveis d'assistència social del municipi.

L'activitat d'aprenentatge, en el sentit d'assoliment dels objectius i exercitació en els coneixements i les activitats bàsiques, s'ha de realitzar dins l'horari lectiu. El treball a proposar fora d'aquest horari pot consistir en la realització d'activitats d'observació, treballs d'informació, coneixement i contrast de la realitat social, artística, esportiva, etc., i s'ha d'evitar la realització de tasques repetitives no contextualitzades o d'una durada excessiva. Aquestes tasques no han d'obstaculitzar la necessària dedicació dels alumnes al lleure.

IV. Aspectes generals

16. Recollida de dades a efectes estadístics

Els centres educatius han de lliurar al Departament d'Educació les dades de matriculació, resultats acadèmics, ús de serveis, etc. d'acord amb el Pla Estadístic 2006-2009, amb el Programa anual d'actuació estadística per a l'any 2008 ([Decret 290/2007, de 24 de desembre](#)) i amb les [Instruccions](#) publicades al FDAA núm. 1186, de maig 2008.

17. Drets i deures de l'alumnat

Per donar una resposta adequada a les necessitats educatives, i d'acord amb el que estableix el [Decret 279/2006, de 4 de juliol](#) de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, el consell escolar de centre pot proposar mesures i iniciatives que afavoreixin la convivència en la comunitat educativa, la igualtat entre tots els seus membres, les relacions interculturals positives i la resolució pacífica de conflictes en tots els àmbits.

Cada centre ha de disposar d'un reglament de règim interior. Aquest reglament s'ha d'ajustar a allò que disposa la normativa sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius. En aquest sentit l'òrgan resolutori ha de ser el director o directora del centre i s'han de respectar les atribucions que l'article 45.1 del [Decret 279/2006](#) atribueix al consell escolar.

Els centres poden resoldre, mitjançant processos de mediació, els conflictes generats per conductes de l'alumnat contràries a les normes de convivència o greument perjudicials per a la convivència del centre, llevat de les excepcions previstes en l'article 25 del Decret de drets i deures. Així mateix, es pot oferir la mediació com a estratègia de reparació o de reconciliació un cop aplicada una mesura correctora o una sanció per tal de restablir la confiança entre les persones i millorar el clima escolar.

L'aplicació de mesures correctores per conductes contràries a les normes de convivència del centre ha de seguir el procediment establert en la normativa vigent. No podran imposar-se sancions per conductes greument perjudicials per a la convivència del centre sense la instrucció prèvia d'un expedient segons la forma indicada en la normativa vigent.

Unitat de suport a la convivència escolar

L'atenció normalitzada de la conflictivitat escolar la realitzen els centres per mitjà dels criteris pedagògics dels seus projectes educatius i dels instruments que els proporcionen el [Decret 279/2006](#) de drets i deures de l'alumnat i el seu reglament de règim interior, amb l'assessorament dels professionals dels Serveis educatius i, si escau, de la Inspecció educativa.

En casos particularment complexos o que no es poden resoldre pels canals ordinaris, qualsevol membre de la comunitat educativa pot adreçar-se a la Unitat de Suport a la Convivència Escolar (telèfon 934.006.968 i amb l'adreça electrònica: info.educacio@gencat.cat), que és una unitat que ofereix assessorament telefònic i si cal també presencial. Està composta per professionals docents, de la Inspecció educativa i de l'Assessoria jurídica del Departament d'Educació.

18. Foment de la igualtat d'oportunitats per a nens i nenes

Els centres d'educació infantil, primària i educació especial han de promoure la igualtat d'oportunitats de nenes i nens incorporant la perspectiva de gènere a l'acció educativa, prevenint i gestionant comportaments i actituds discriminatòries per raó de gènere, potenciant el reconeixement, la cooperació i el respecte mutu i generant nous i millors models identitaris de masculinitat i de feminitat, principis que s'han de reflectir a les programacions d'aula, a les activitats educatives i al projecte educatiu del centre.

En el desenvolupament del procés educatiu els centres han de garantir prioritàriament, entre altres:

- La promoció d'un llenguatge verbal i gràfic que tracti equitativament ambdós sexes.
- L'ús no sexista dels espais educatius del centre.
- La participació de professores i nenes en tasques de responsabilitat i representació per fer visibles models femenins d'autoritat i poder més democràtics.
- La incorporació de tasques de cura envers les persones i els espais als continguts curriculars.
- La gestió positiva de situacions de conflicte vinculades a comportaments i actituds de caràcter sexista i d'orientació afectivo-sexual.

Correspon al cap o la cap d'estudis coordinar el desenvolupament d'aquestes actuacions.

D'acord amb el que s'estableix en la LOE ([Llei orgànica 2/2006, d'educació](#), de 3 de maig), els consells escolars de centre han de designar una persona d'entre els seus membres per impulsar mesures educatives que fomentin la igualtat real i efectiva entre homes i dones. El Departament d'Educació durà a terme accions de formació amb les persones designades per tal que puguin desenvolupar les seves funcions en condicions òptimes.

La constitució al centre d'una comissió de coeducació, polítiques de gènere i d'igualtat d'oportunitats pot afavorir la implementació d'actuacions coeducatives i la implicació de la comunitat educativa.

El Departament d'Educació impulsarà programes educatius de coeducació. A la pàgina web www.xtec.cat/innovacio/coeducacio/ es poden trobar recursos digitals, experiències i bones pràctiques coeducatives de centres, bibliografia específica adreçada al personal docent i a l'alumnat i enllaços d'interès de diferents institucions i associacions que treballen aquesta temàtica.

19. Llibres de text

L'edició de llibres de text i altres materials didàctics no requereix autorització prèvia del Departament d'Educació, d'acord amb allò que estableix la [Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig](#), d'educació.

L'elecció dels llibres de text i d'altres materials didàctics correspon al claustre dels centres educatius en el marc de l'exercici de l'autonomia pedagògica. Per tant, correspon al professorat del centre vetllar perquè els llibres seleccionats siguin adequats a les edats dels alumnes i al currículum establert en els Decrets d'ordenació dels ensenyaments de l'educació infantil i de l'educació primària.

Els llibres de text escollits pels centres, excepte els de llengua castellana i els de llengües estrangeres, han de ser en català, llengua vehicular de l'ensenyament a Catalunya. A la Vall d'Aran seran en aranès aquells que les disposicions específiques estableixin.

Amb caràcter general, els llibres de text no poden ser substituïts abans de transcórrer un període mínim de quatre anys. Només en casos excepcionals, i per raons plenament justificades, el director o directora dels serveis territorials, amb informe previ de la Inspecció d'Educació, pot autoritzar-ne la substitució.

Per als cursos que han d'aplicar els nous currículums, els centres, excepcionalment, podran decidir de substituir els llibres de text per d'altres adaptats als nous currículums.

D'acord amb la normativa vigent, els centres educatius han d'exposar en el tauler d'anuncis, abans del 30 de juny, la relació de llibres de text seleccionats per al curs següent per cursos i indicant-ne el títol, l'autoria, l'editorial i l'ISBN.

20. Beques i ajuts

En els ensenyaments obligatoris, el Departament d'Educació fomenta la reutilització de llibres de text i material curricular a través de l'atorgament de dotacions per al Programa cooperatiu per al foment de la reutilització de llibres de text i material curricular en els centres educatius sostinguts amb fons públics ([Ordre EDU/277/2008 de 2 de juny](#), DOGC núm. 5148, de 9.6.2008).

Així mateix es convoquen anualment diferents modalitats de beques i ajuts de suport a l'estudi.

Els centres educatius han de vetllar perquè la informació sobre les convocatòries dels ajuts i les beques de les administracions educatives, destinades als alumnes, arribi a les famílies o a l'alumnat amb prou antelació, a fi que puguin presentar la sol·licitud dins del termini establert a cada convocatòria.

El Departament d'Educació oferirà, a través de diferents mitjans, informació sistemàtica i anticipada de les diferents modalitats d'ajuts i beques de les administracions educatives mitjançant el web de Departament d'Educació: [Serveis i tràmits > Ajuts, beques i subvencions > Famílies i alumnat](#).

21. Seguretat i salut

21.1. Plans d'emergència

La normativa vigent sobre prevenció de riscos laborals estableix l'obligació d'adoptar les mesures convenients en lluita contra incendis i evacuació dels treballadors i de les treballadores. Aquestes mesures s'han de comprovar periòdicament.

Els centres educatius hauran d'elaborar, revisar i actualitzar periòdicament el pla d'emergència.

21.2. Farmaciola

Es recomana que a cada centre hi hagi una farmaciola en un lloc visible, preferiblement fresc i sec, a l'abast conegut del personal del centre, tancada, però no amb clau, no accessible als alumnes i pròxima a un punt d'aigua.

També, a prop de cada farmaciola i en un lloc visible, hi ha d'haver les instruccions bàsiques de primers auxilis i de contingut de la farmaciola, les quals, de manera orientativa, poden ser les que el Departament d'Educació facilita als centres mitjançant la pàgina web:

<http://www.xtec.cat/innovacio/salut/farmaciola.pdf>

El contingut de les farmaciolses s'ha de revisar periòdicament per tal de reposar el material i controlar-ne les dates de caducitat.

21.3. Prevenció del tabaquisme i de l'alcoholisme

Les mesures i accions per a la prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència estan regulades per la [Llei 20/1985, de 25 de juliol de 1985](#) (DOGC núm. 572, de 7.8.1985), modificada per la [Llei 10/1991, de 10 de maig](#) (DOGC núm. 1445, de 22.5.1991) i per la [Llei 8/1998, de 10 de juliol](#) (DOGC núm. 2686, de 22 7.1998).

La [Llei 28/2005, de 26 de desembre](#), de mesures sanitàries per fer front al tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes de tabac (BOE núm. 309, de 27.12.2005) implanta mesures adreçades a la prevenció de les patologies derivades del consum de tabac.

Aquestes mesures fan referència al consum i a la venda de tabac, a l'augment dels espais sense fum i a la limitació de la disponibilitat i accessibilitat als productes de tabac. La llei insisteix especialment en el paper modèlic dels professionals docents i sanitaris, en la seva tasca educativa, de sensibilització, conscienciació i prevenció mitjançant el foment d'estils de vida sense tabac.

D'acord amb tota la normativa esmentada, es prohibeix la venda i el subministrament de productes del tabac, i també fumar en totes les dependències dels centres educatius.

La prohibició afecta el professorat, el personal d'administració i serveis i altre personal del centre i tota persona que estigui dins de qualsevol dels recintes esmentats.

Tampoc no és permesa la venda ni el consum de begudes alcohòliques en els centres educatius. Es recorda que són alcohòliques totes les begudes amb més de 0,5 graus d'alcohol. La cervesa es considera beguda alcohòlica.

La titularitat ha de vetllar pel compliment de les mesures previstes en la normativa i la creació i el manteniment d'una cultura organitzativa que promogui un ambient saludable lliure de fum.

L'incompliment de la normativa serà degudament advertit i, si escau, sancionat.

Es pot consultar més informació relacionada a la pàgina "[Prevenció del tabaquisme](#)" del web del Departament d'Educació.

21.4. Control de plagues

Per minimitzar l'exposició a biocides i prevenir els seus efectes nocius sobre la salut de les persones i l'entorn, les mesures de control de plagues s'aplicaran quan siguin estrictament necessàries, evitant, sempre que es pugui, les actuacions de caràcter merament preventiu.

Quan s'hagi de dur a terme un tractament amb aquests productes químics, caldrà atènyer-se a les recomanacions dictades des de la Direcció General de Salut Pública del Departament de Salut:

www.gencat.net/salut/ctrlplagues/Du13/html/ca/Du13/index.html

22. Ús d'imatges d'alumnes, publicació de dades de caràcter personal i material elaborat per l'alumnat

L'accés de tots els centres educatius a Internet i l'ús de les tecnologies per a l'aprenentatge i el coneixement que el Departament d'Educació impulsa en els darrers anys faciliten que molts centres disposin de les seves pròpies webs i de mitjans de reproducció digitals mitjançant els quals l'activitat educativa va més enllà dels estrictes límits físics de les aules i pot ser compartida per les famílies, l'entorn i comunitats d'aprenentatge d'arreu. En conseqüència, la imatge dels alumnes o altres dades que els poden identificar són presents a la xarxa.

En relació amb la publicació d'imatges, dades personals o materials la propietat intel·lectual dels quals recau en l'alumnat menor d'edat, cal tenir present que cal disposar de la corresponent autorització signada per aquelles persones que n'exerceixen la pàtria potestat amb especificació el més concisa possible de la finalitat a què es destinaran i la durada de l'autorització.

Atès que el dret a la pròpia imatge està reconegut en l'article 18.1 de la Constitució i regulat per la [Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig](#), sobre el dret a l'honor, a la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, i que el dret a l'autodeterminació informativa també està reconegut en el text constitucional en l'art. 18.4 i regulat per la [Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre](#), de protecció de dades de caràcter personal, es fa necessari que, prèviament a la publicació a les pàgines web dels centres educatius d'imatges d'alumnes on aquests siguin clarament identificables o d'altres dades personals susceptibles de ser tractades informàticament, s'hagi d'haver obtingut el consentiment dels pares, mares o tutors legals.

Per facilitar l'obtenció d'aquest consentiment de manera genèrica, el centre lliurarà als pares, mares o tutors legals de l'alumnat un model d'autorització i els informarà de la possibilitat de publicar a la web del centre imatges on hi hagi els seus fills o filles en activitats escolars lectives, complementàries o extraescolars, i en què es demanarà autorització per a la publicació d'aquestes imatges. Amb aquesta finalitat, s'adjunta el model "Autorització d'ús d'imatges de l'alumne/a, publicació de dades de caràcter personal i material elaborat per l'alumnat" que els centres hauran de demanar que sigui emplenat i signat pels pares, mares o tutors legals de qualsevol alumne/a que, amb posterioritat, hagi de sortir en imatges al web del centre.

Aquest consentiment, per al cas d'imatges clarament identificables, haurà de ser extensiu també per a qualsevol altre sistema de captació d'imatge (filmacions, fotografies, etc.) destinat a ser reproduït en televisió, revistes, publicacions de propaganda, llibres o qualsevol altre mitjà de difusió pública.

Pel que fa a la protecció de dades de caràcter personal, cal tenir en compte que l'article 13 del nou [Reial Decret 1720/2007, de 21 de desembre](#), admet la validesa del consentiment del tractament de les dades de caràcter personal atorgat per a les persones majors de 14 anys, mentre que per a les menors d'aquesta edat cal el consentiment de les persones que n'exerceixen la pàtria potestat. Aquesta modulació de la minoria d'edat afecta tots els drets anomenats "personalíssims" i, per tant, és extensible a l'autorització del dret d'imatge esmentat anteriorment.

Quant a l'edició en blocs i altres espais web per part de persones menors d'edat, cal la corresponent cessió del dret de comunicació pública expressat per escrit de les persones que n'exerceixen la pàtria potestat, sense que la Llei de propietat intel·lectual admeti cap mena de modulació segons l'edat del menor, ja que l'exercici dels drets vinculats a la propietat intel·lectual no té el caràcter de personalíssim com són els casos dels drets d'imatge o de protecció de dades de caràcter personal. Aquesta cessió s'ha d'efectuar encara que l'autor/a en qüestió no aparegui clarament identificat i comprèn realitzacions com ara el treball de recerca de batxillerat. Per tant, cal informar les famílies de les activitats que es prevegi publicar en línia i obtenir-ne la corresponent autorització signada.

23. Participació de les famílies

La col·laboració i la participació de les famílies dels alumnes és imprescindible per assolir els millors resultats educatius en un centre i contribuir a la millor integració escolar i social de l'alumnat.

En el cas de les famílies nouvingudes, el centre establirà els mecanismes necessaris per facilitar la seva integració en la vida del centre. A la web: www.xtec.cat/lic/nouvingut/families_com.htm els centres disposen d'informació seleccionada i de diferents models de notes de comunicació amb les famílies, traduïts a diversos idiomes.

Una primera dimensió de col·laboració i participació és la que es dona normalment per mitjà del tutor o tutora. Aquesta es refereix al seguiment continuat dels progressos educatius de cada alumne/a durant tot el seu temps de permanència a l'escola. La programació horària del centre tindrà en compte les possibilitats dels pares i mares per tal de facilitar-los les entrevistes amb els tutors de llurs fills i filles.

Una segona dimensió és la de caràcter col·lectiu: la participació de pares i mares com a sector de la comunitat educativa en la gestió del centre. En aquest sentit, cal tenir present que per garantir la presència de mares i pares en la vida del centre s'han de satisfer unes condicions mínimes:

- facilitar espais, i l'accés a aquests espais en l'horari adequat, per a les activitats de les associacions de mares i pares,
- reservar espais en el tauler o sistema d'anuncis del centre per a les associacions de mares i pares,
- establir un calendari de contactes periòdics entre l'equip directiu del centre i les associacions de mares i pares.

Així mateix, a fi que el consell escolar del centre sigui efectivament un organisme de participació de les famílies, és necessari que:

- es programi un calendari de reunions que n'inclogui, com a mínim, una a començament de curs, una altra al final i una cada trimestre,
- les reunions del consell escolar tinguin lloc en un horari que permeti l'assistència dels representants de mares i pares,
- la convocatòria de les reunions s'efectuï amb prou antelació,
- es faciliti prèviament informació i documentació dels temes que es tractaran en les sessions del consell escolar,
- es confeccioni l'ordre del dia de les sessions de manera que incorpori els punts que puguin sol·licitar el sector de mares i pares,
- es difonguin a tota la comunitat educativa els acords del consell que tinguin un interès general,
- es garanteixi al sector de mares i pares membres del consell escolar la disponibilitat de les actes de les sessions del consell.

Els pares i mares dels alumnes poden col·laborar també en el desenvolupament d'activitats generals i ordinàries que es fan al centre i en les activitats organitzades, si escau, dins el Pla educatiu d'entorn.

V. Formació permanent del professorat

D'acord amb el Pla marc de formació permanent 2005-2010, el Departament d'Educació desenvoluparà programes de formació en els àmbits següents:

- Escola inclusiva
- Currículum i innovació
- Tecnologies de la informació i la comunicació
- Millora personal i desenvolupament professional
- Gestió de centres i serveis educatius

La formació permanent és un recurs per a la millora del professorat i centres, que ha de fer compatible i complementària la formació d'iniciativa individual, la formació en el centre i la formació al servei dels objectius del Departament d'Educació. La finalitat de l'oferta formativa és, doncs, donar resposta a les necessitats de formació dels ensenyants i dels centres educatius.

El director o directora del centre o la persona en qui delegui es responsabilitzarà de rebre i canalitzar en el centre la informació sobre les activitats de formació permanent que puguin interessar o afectar el professorat. Així mateix, farà arribar als responsables de la formació del servei educatiu les necessitats de formació del centre i del professorat. La formació en centre ha de respondre necessàriament al pla de formació de centre.

Les activitats de formació permanent del professorat que afectin el claustre en conjunt o que afectin el professorat d'una etapa, d'un cicle, d'un nivell o d'una àrea determinada, s'inclouran en la programació general del centre, de la qual formaran part, i es duran a terme en horari no lectiu; només excepcionalment es realitzaran en franges horàries que incloguin parcialment temps lectiu.

Tota la informació respecte a la formació permanent del professorat es pot consultar a la pàgina web: <http://www.xtec.cat/formacio> i a les pàgines web dels serveis educatius corresponents.

24. Plans de formació de zona

Els plans de formació de zona (PFZ) concreten els objectius de millora dels centres i del professorat per a un àmbit territorial determinat. Les activitats de formació incloses en els plans de formació de zona són impulsades, dinamitzades i coordinades pel servei educatiu del respectiu àmbit territorial i es duran a terme dins l'horari laboral no lectiu, llevat dels casos excepcionalment autoritzats per la Direcció General d'Innovació.

Per al curs 2008-2009, les actuacions dels PFZ tindran com a objectius generals i prioritaris els que s'especifiquen a continuació:

1. Formar per a l'escola inclusiva: atenció a la diversitat, tutoria i orientació, acollida de l'alumnat nouvingut, atenció a l'alumnat en situació de risc de marginació social i al que presenta necessitats educatives especials.
2. Ajudar a implementar el treball per competències derivat del nou currículum establert pel [Decret 142/2007](#) d'ordenació dels ensenyaments d'educació primària, així com estimular la innovació en les àrees de llengua, matemàtiques, llengües estrangeres, ciències i tecnologia mitjançant la reflexió sobre la pràctica.

3. Formar per a la millora de l'ensenyament de la comprensió lectora com a competència transversal bàsica.
4. Contribuir a la formació per a la salut i el benestar del professorat.
5. Formar els caps d'estudis i coordinadors i coordinadores dels centres com a gestors de plans de formació de centre.
6. Impulsar el coneixement i domini de les llengües estrangeres, especialment de l'anglès, per part de tot el professorat.
7. Ajudar el professorat que inicia la docència a desenvolupar les seves tasques.

En el procés d'assoliment d'aquests objectius es tindrà com a prioritari l'ús didàctic de les TAC a l'aula.

25. Accés a biblioteques i museus

D'acord amb allò que estableix l'article 104.3 de la [Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig](#), d'educació, atès l'acord establert entre el Departament d'Educació i el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, i a fi de cobrir la necessitat d'actualització, innovació i recerca que acompanya a la funció docent, el professorat degudament acreditat podrà accedir de franc a les biblioteques i museus dependents dels poders públics. Així mateix pot fer ús dels serveis de préstec de llibres i materials que ofereixin aquestes biblioteques.

Amb aquesta finalitat, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i el Departament d'Educació, van signar un acord per oferir al personal docent el [carnet d'accés a la cultura, la innovació i la recerca](#).

VI. Referents normatius

Organització general del curs

- LOE: cicles inicial i mitjà de l'educació primària. [Decret 142/2007, de 26 de juny](#), pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007)
- LOGSE: cicle superior de l'educació primària. [Decret 75/1992, de 9 de març](#), pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments de l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria a Catalunya (DOGC núm. 1578, de 3.4.1992)
- [Decret 279/2006, de 4 de juliol](#), sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya (DOGC núm. 4670, de 6.7.2006)
- [Ordre EDU/228/2008, de 14 de maig](#), per la qual s'estableix el calendari escolar del curs 2008-2009 per als centres educatius no universitaris (DOGC núm. 5133, de 19.5.2008)

Currículum

- [Decret 94/1992, de 28 d'abril](#), pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'educació infantil (DOGC núm. 1593, de 13.5.1992)
- LOE: cicles inicial i mitjà de l'educació primària. [Decret 142/2007, de 26 de juny](#), pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària (DOGC núm. 4915, de 29.6.2007)
- LOGSE: cicle superior de l'educació primària. [Decret 95/1992, de 28 d'abril](#), pel qual s'estableix l'ordenació curricular de l'educació primària (DOGC núm. 1593, de 13.5.1992)
- LOGSE: cicle superior de l'educació primària. [Decret 223/1992, de 25 de setembre](#), de modificació dels decrets [95/1992](#) i [96/1992](#), de 28 d'abril, pels quals s'estableix l'ordenació curricular de l'educació primària i l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (DOGC núm. 1662, de 28.10.1992)

Avaluació d'alumnes

- [Ordre de 13 d'octubre de 1994](#), per la qual es determinen els documents i requisits formals del procés d'avaluació a l'educació infantil (DOGC núm. 1972, de 14.11.1994)
- [Ordre ECI/1845/2007, de 19 de juny](#), per la qual s'estableixen els elements dels documents bàsics d'avaluació de l'educació bàsica regulada per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, així com els requisits formals derivats del procés d'avaluació que són necessaris per garantir la mobilitat de l'alumnat (BOE núm. 149, de 22.6.2007)
- [Ordre EDU/296/2008, de 13 de juny](#), per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació en l'educació primària (DOGC núm. 5155, de 18.6.2008)

Avaluació de centre

- [Ordre de 20 d'octubre de 1997](#), per la qual es regula l'avaluació dels centres docents sostinguts amb fons públics (DOGC núm. 2511, de 5.11.1997)

Projecte lingüístic

- [Decret 362/1983, de 30 d'agost](#), sobre aplicació de la Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística a Catalunya, a l'àmbit de l'ensenyament no universitari (DOGC núm. 359, de 31.8.1983)
- [Llei 1/1998, de 7 de gener](#), de política lingüística (DOGC núm. 2553, de 9.1.1998)

Educació especial

- [Decret 299/1997, de 25 de novembre](#), sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials (DOGC núm. 2528, de 28.11.1997)

Programes d'innovació educativa

- [Ordre EDU/113/2007, de 18 d'abril](#), de convocatòria de concurs públic per a la selecció de projectes d'innovació educativa del programa de Biblioteca Escolar "punedu" (espai de coneixement, aprenentatge i gust per la lectura) duts a terme per centres educatius públics i privats concertats (DOGC núm. 4876, de 4.5.2007)
- [Ordre EDU/114/2007, de 24 d'abril](#), de convocatòria de concurs públic per a la selecció de projectes d'innovació educativa duts a terme per centres educatius públics i privats concertats (DOGC núm. 4876, de 4.5.2007)

Plans educatius d'entorn

- [Decret 218/2001, de 24 de juliol](#), pel qual es regula l'ús social dels edificis dels centres docents públics (DOGC núm. 3446, de 6.8.2001)

Seguretat i salut

- [Llei 31/1995, de 8 de novembre](#), de prevenció de riscos laborals (BOE núm. 269, de 10.11.1995)
- [Reial decret 39/1997, de 17 de gener](#), pel qual s'aprova el Reglament dels serveis de prevenció (BOE núm. 27, de 31.1.1997)
- [Reial decret 486/1997, de 14 d'abril](#), pel qual s'estableixen les disposicions mínimes de seguretat i salut als llocs de treball (BOE núm. 97, de 23. 4.1997)
- [Llei 4/1997, de 20 de maig](#), de protecció civil de Catalunya (DOGC núm. 2401, de 29.5.1997)
- [Llei 20/1985, de 25 de juliol](#), de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència (DOGC núm. 572, de 07.8.1985), modificada per la [Llei 10/1991, de 10 de maig](#) (DOGC núm. 1445, de 22.05.1991) i per la [Llei 8/1998, de 10 de juliol](#) (DOGC núm. 2686, de 22.07.1998).
- [Llei 28/2005, de 26 de desembre](#), de mesures sanitàries per fer front al tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat dels productes de tabac (BOE núm. 309, de 27.12.2005)

Protecció de dades

- [Llei orgànica 10/95, de 23 de novembre](#), del Codi penal (BOE núm. 281, de 24.11.2005), modificada per la [Llei orgànica 15/2003, de 25 de novembre](#) (BOE núm. 283, de 25.11.2003)
- [Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril](#), pel qual s'aprova el text refós de la Llei de propietat intel·lectual (BOE núm. 97, de 22.4.1996)
- [Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre](#), de protecció de dades de caràcter personal (BOE núm. 298, de 14.12.1999)
- [Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre](#), pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

M. Models

M1. Declaració sobre l'opció per a la formació religiosa o els ensenyaments alternatius per a l'alumnat de nou ingrés en el centre

M2. Autorització d'ús d'imatges de l'alumne/a, publicació de dades de caràcter personal i material elaborat per l'alumnat

M3. Elaboració de plans individualitzats per a l'alumnat nouvingut en l'etapa d'educació primària